

Bước 1: Xây dựng chính sách môi trường:

Chính sách môi trường là kim chỉ nam cho việc áp dụng và cải thiện hệ thống quản lý môi trường của tổ chức sao cho tổ chức có thể duy trì và có khả năng nâng cao kết quả hoạt động môi trường của mình. Do vậy, chính sách cần phải ảnh hưởng cam kết của lãnh đạo cao nhất và việc tuân theo các yêu cầu của luật pháp và các yêu cầu khác được áp dụng, và ngăn ngừa ô nhiễm và cải thiện liên tục. Đây là giai đoạn đầu của cấu trúc HTQLMT, và là nền tảng để xây dựng và thực hiện HTQLMT. Chính sách môi trường phải được xem xét thường xuyên để đảm bảo hệ thống được thực hiện và duy trì.

Bước 2: Lập kế hoạch về quản lý môi trường:

Đây là giai đoạn lập kế hoạch trong chu trình lập kế hoạch - Thực hiện - Kiểm tra - Đánh giá. Giai đoạn lập kế hoạch được thiết lập một cách hiệu quả là khi tổ chức phải đạt được sự tuân thủ với các yêu cầu về pháp luật và tuân thủ với các yêu cầu của tiêu chuẩn ISO 14001 và mong đợi kết quả môi trường do chính mình lập ra. Các công việc cần thực hiện trong giai đoạn này gồm:

Xác định các yêu cầu pháp luật và các yêu cầu khác về môi trường mà tổ chức/doanh nghiệp phải tuân thủ, các yêu cầu này có thể bao gồm: các yêu cầu pháp luật của quốc tế, quốc gia; các yêu cầu pháp luật của khu vực/tỉnh/nhà/ngành; các yêu cầu pháp luật của chính quyền địa phương.

Xác định các khía cạnh môi trường có ý nghĩa: Tổ chức cần phải xác định các khía cạnh môi trường trong phạm vi hệ thống quản lý môi trường của mình, có tính đến đầu vào và đầu ra và, đây là một hoạt động rất quan trọng trong việc xây dựng và áp dụng hệ thống quản lý môi trường. Khi xác định khía cạnh môi trường cần xem xét đến các hoạt động, quá trình kinh doanh, đầu vào và đầu ra có liên quan đến: Sản phẩm vào không khí, xả thải nước thải, quản lý chất thải, ô nhiễm đất, sử dụng nguyên liệu thô và tài nguyên thiên nhiên, các vấn đề môi trường của địa phương và cộng đồng xung quanh.

Thiết lập mục tiêu, chỉ tiêu và chương trình quản lý môi trường nhằm đạt được các mục tiêu và

chỉ tiêu đưa ra. Mọi chi phí trong quá trình mô tả cách thức thực hiện sẽ được đưa vào các mục tiêu và chỉ tiêu của mình, bao gồm cả thời gian, các nguồn lực cần thiết và người chịu trách nhiệm thực hiện các chi phí trong quá trình này.

Bước 3. Thực hiện và duy trì:

Giai đoạn thứ ba của mô hình cung cấp các công cụ, các quy trình và các nguồn lực cần thiết để vận hành hệ thống HTQLMT một cách bền vững. Giai đoạn thực hiện và duy trì hành động của hệ thống QLMT vào hoạt động. Giai đoạn này yêu cầu sự phối hợp liên tục không ngừng thay đổi, như phân công trách nhiệm cho các nhân viên khi các hoạt động hoặc sản phẩm của tổ chức thay đổi, hay không ngừng thay đổi nhu cầu đào tạo theo thời gian, hay chính sách và các thủ tục thông qua sự cải tiến liên tục. Các công việc cần thực hiện trong giai đoạn này gồm:

Công cụ và trách nhiệm: Tổ chức cần đánh giá nhóm người có trách nhiệm và quy định rõ thực hiện và duy trì hệ thống quản lý môi trường và cung cấp các nguồn lực cần thiết.

Năng lực, đào tạo và nhận thức: Thực hiện các nội dung đào tạo thích hợp cho các đội ngũ quản lý, các nhóm nhân công, nhóm quản lý dự án và các cán bộ điều hành chức năng của nhà máy.

Thông tin liên lạc: Thiết lập và triển khai hệ thống thông tin nội bộ và bên ngoài nhằm tiếp nhận và phân phối các thông tin về môi trường và phân phối các thông tin cho nhân viên/phòng ban liên quan. Các thông tin này thường bao gồm: luật doanh nghiệp, thông tin của các nhà cung cấp, khách hàng và cộng đồng xung quanh, và phân phối các thông tin về hệ thống quản lý môi trường tới người lao động.

Văn bản hóa tài liệu của hệ thống quản lý môi trường: Tài liệu của hệ thống quản lý môi trường có thể bao gồm: sổ tay, các quy trình và các hướng dẫn số đông. Theo tiêu chuẩn, có 11 yêu cầu cần được lập thành văn bản, và các hướng dẫn công việc. Nếu tổ chức đã có hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001, có thể kết hợp 6 quy trình của bộ phận của hệ thống quản lý chất lượng với hệ thống quản lý môi trường.

Kiểm soát đi u hành: Th c hi n các qui trình đi u hành (các h ng d n công vi c đ ki m soát các khía c nh môi tr ng quan tr ng c a các quá trình s n xu t và các ho t đ ng khác mà đã đ c t ch c xác đ nh. T ch c c n l u ý đ n các khía c nh môi tr ng có ý nghĩa liên quan đ n các ho t đ ng và s n ph m c a các nhà th u và nhà cung c p.

S chu n b và ng phó v i tình tr ng kh n c p: Th c hi n các qui trình nh m xác đ nh các tình tr ng kh n c p t m n và gi m thi u tác đ ng n u tình tr ng đó x y ra (ví d : cháy n , rò r các nguyên v t li u nguy h i)

B c 4: Ki m tra và hành đ ng kh c ph c:

Giai đ n th t c a mô hình th hi n ho t đ ng v n hành c a h th ng HTQLMT, đây là giai đ n đ xem xét c i ti n quá trình ho c quy t đ nh nh ng thay đ i cho các giai đ n khác. Giai đ n th hi n b c Ki m tra trong chu trình L p k ho ch - Th c hi n – Ki m tra - Đánh giá. Các công vi c c n th c hi n trong giai đ n này g m:

Giám sát và đo: Ti n hành th t c giám sát và đo ti n trình c a các d án nh m đ t đ c các m c tiêu đã đ t ra, hi u qu ho t đ ng c a các quá trình so v i các tiêu chí đã đ t ra, đ nh ki m tra s tuân th c a t ch c v i các yêu c u pháp lu t và các yêu c u khác có liên quan đ n các ho t đ ng kinh doanh c a mình.

Đánh giá s tuân th : T ch c c n ch ng minh r ng t ch c đã đánh giá s tuân th v i các yêu c u c a pháp lu t đã đ nh rõ.

S không phù h p và hành đ ng kh c ph c và phòng ng a: Th c hi n các th t c nh m đ a ra các hành đ ng kh c ph c và phòng ng a phù h p khi x y ra nh ng s không phù h p c a h thông qu n lý môi tr ng nh các v n đ v ki m soát quá trình, không tuân th v i các yêu c u c a pháp lu t, s c v môi tr ng.

H s : th c hi n th t c l u gi h s c a h th ng qu n lý môi tr ng, các h s có th bao g m: các h s v giám sát quá trình; các h s v nhà th u và nhà cung c p, các h s v s c , các h s v th nghi m và s chu n b s n sàng v i các tình hu ng kh n c p, h s v

các cuộc họp môi trường, hồ sơ pháp luật...

Đánh giá hệ thống quản lý môi trường: thực hiện theo các đánh giá hệ thống quản lý môi trường và các hoạt động của tổ chức nhằm xác nhận sự tuân thủ với hệ thống quản lý môi trường và với tiêu chuẩn ISO 14001. Công báo cáo kết quả đánh giá tới lãnh đạo cấp cao. Thông thường chu kỳ đánh giá là một năm/ 1 lần nhưng tần suất có thể thay đổi phụ thuộc vào mức độ quan trọng của các hoạt động

Bước 5: Xem xét của lãnh đạo: Là giai đoạn then chốt và là giai đoạn cuối của mô hình liên quan đến hoạt động xem xét của lãnh đạo với hệ thống QLMT. Quá trình xem xét yêu cầu thu thập các thông tin liên quan tới hệ thống QLMT và thông báo các thông tin này tới lãnh đạo cấp cao theo kế hoạch định trước. Mục đích của quá trình xem xét này gồm:

Đảm bảo tính phù hợp liên tục của hệ thống HTQLMT;

Xác định tính đầy đủ;

Thực tra tính hiệu quả của hệ thống;

Tạo điều kiện cải tiến liên tục hệ thống HTQLMT, các quá trình và thiết bị môi trường...

Tổ chức xem xét của lãnh đạo với các thiết bị và nhân lực sẽ đóng vai trò trong quá trình áp dụng hệ thống HTQLMT cũng như các kết quả hoạt động với môi trường, tổ chức sẽ quyết định những điều kiện cần thiết để có thể chấp nhận được, và cần phải thay đổi những gì. Giai đoạn này là bước Đánh giá trong chu trình Lập kế hoạch - Thực hiện - Kiểm tra - Đánh giá.